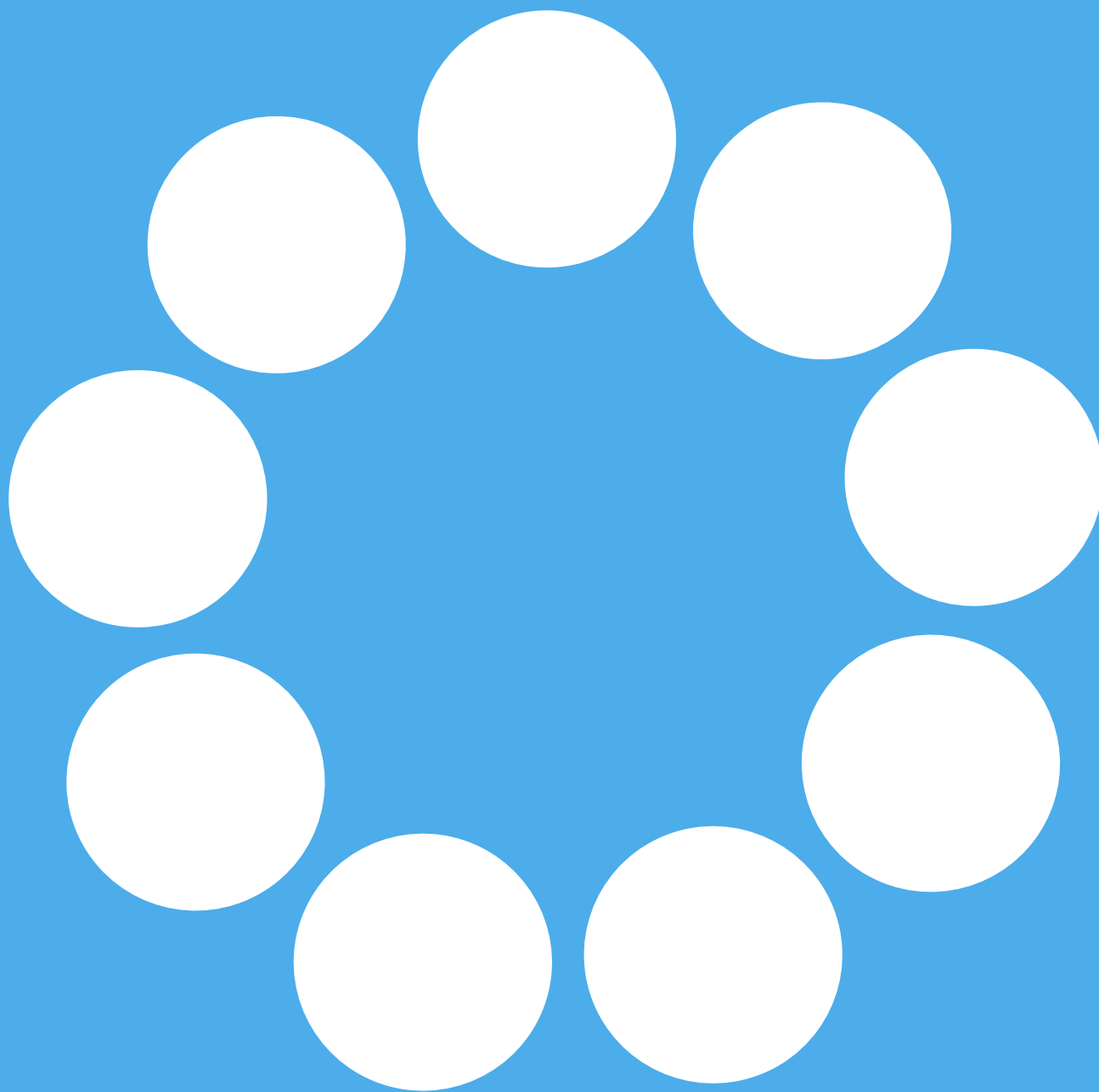

Programma 2022-2026

#beterlokaal

Democratisch
Onafhankelijken
Stein

Programma 2022-2026

Een uitgave van lokaal politieke partij
Democratisch Onafhankelijken Stein (DOS)
februari 2022

INHOUDS OPGAVE

BRIEF AAN U...	4
1. KERNWAARDEN DOS	6
2. WONEN EN LEEFOMGEVING	8
3. ECONOMIE & WERKEN	14
4. SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK	18
5. BESTUREN EN FINANCIËN	24
6. SUCCESSEN IN DE AFGELOPEN VIER JAAR	28
7. SPEERPUNTEN 2022 EN LATER	30

BRIEF AAN U...

Stein, 31 januari 2022

Beste lezer, inwoner van onze gemeente, kiezer,

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van Democratisch Onafhankelijken Stein; een product mede tot stand gekomen door de bijdrage van onze achterban. Een achterban die we steeds nadrukkelijker aan ons kunnen binden, niet in de laatste plaats door alle technologische ontwikkelingen die dat mogelijk maken. Toch hebben wij er ook voor gekozen om, naast alle sociale platforms op internet, ons programma ook op echt drukwerk uit te brengen.

Dit verkiezingsprogramma is geschreven in een hele bijzondere tijd. De afgelopen jaren stonden in het teken van de coronacrisis. Deze crisis raakt eenieder op een andere manier. Er zijn zorgen over de volksgezondheid, zorgen over de impact in het algemeen, zorgen over kinderen en jongeren die al dan niet naar school kunnen en zorgen over lokale ondernemers. De coronacrisis verplicht ons om andere zaken prioriteit te geven. Maar in het algemeen zijn wij als DOS van mening dat een gemeente moet blijven investeren, ook in deze onzekere tijd. Investeren betekent namelijk dat we de schade van de coronacrisis proberen te beperken. En dat we onze gemeente stap voor stap mooier, beter en sterker maken. Voor jong en oud. Voor ondernemers en verenigingen. Voor jou en voor mij!

De kernpunten van DOS zijn opgesloten in de naam van onze partij. Democratie staat voorop. Hierbij denken wij natuurlijk aan de wijze van besluitvorming: de meerderheid beslist. Wij vinden echter ook dat de meerderheid rekening moet houden met de wensen van de minderheid. DOS is daarom steeds bereid tot overleg en samenwerking met andere partijen. Een bijzonder aspect van democratie is openheid en transparantie. Dat begint met openstaan voor de opvattingen van de inwoners. Wij hebben steeds een open oor voor de mening van anderen. Dat wil echter niet zeggen, dat DOS met alle winden meewaait. In tegendeel, DOS heeft duidelijke opvattingen over hetgeen in en door de gemeente gedaan en gelaten moet worden. Er zijn immers grenzen aan de mogelijkheden. DOS maakt die keuzes echter op een transparante wijze en is altijd bereid tot uitleg.

Dan volgt onze onafhankelijkheid. DOS heeft geen enkele binding met partijen op regionaal, provinciaal of landelijk niveau. Wij richten onze politiek puur en alleen op onze eigen gemeente. Hierdoor kunnen wij nog dichter bij de medebewoners staan, goed naar hen luisteren, hun begrijpen, hun taal spreken en hun belangen verdedigen. Voor het goed uitvoeren van onze politieke opvattingen staan de mensen van DOS echter niet alleen midden in de eigen gemeenschap, zij weten wat er in de wereld op allerlei terreinen speelt, en wat de consequenties van ontwikkelingen elders kunnen zijn voor de eigen gemeente.

Met behoud van onafhankelijkheid is DOS al jaren met coalitiepartners verantwoordelijk voor het bestuur van onze gemeente. Die verantwoordelijkheid zien wij als een plicht, omdat de inwoners van onze gemeente recht hebben op een open en transparant en kwalitatief goed bestuur, dat de leefbaarheid en het welzijn in de gemeente hoog in het vaandel heeft staan, zonder dat er geld over de balk wordt gesmeten. Ons verkiezingsprogramma voor de komende periode 2022-2026 heeft als hoofdlijn de continuïteit van ons beleid aangevuld met nieuwe ideeën en voorstellen passend bij een innovatieve, vooruitstrevende en veranderende gemeente. Indien ons programma vragen en of opmerkingen bij u oproept, neemt u dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Danny Hendrix, lijsttrekker.

Luc Feij, voorzitter.

1. KERN WAARDEN DOS

#yes
we
kern

De kern filosofie

De politieke filosofie van DOS is gebouwd op en verankerd in het kernenbeleid. Wij zijn een lokale politieke partij die staat voor eerlijke, consequente en consistente politiek. De wijken en hun inwoners vormen voor ons de kern van de samenleving. Het uitgangspunt in ons beleid is dat het in elke kern meer dan de moeite waard moet zijn om te wonen en te werken. DOS is en blijft van mening dat in elke kern van de gemeente het 'goed toeven' moet zijn, binnen de kaders van wat reëel en haalbaar is. De leefbaarheid in een kern, wijk of buurt

wordt beïnvloed door de demografische samenstelling van de bevolking, de werkgelegenheid, de infrastructuur, de beschikbaarheid van voorzieningen en de veranderingen in leefpatronen en sociale cohesie. Met een duidelijke visie op al deze aspecten werken wij al jaren in de Steinse politieke arena, en wij blijven dat doen. Basis daarbij blijft doordacht, eigentijds beleid, met ruimte voor vernieuwing en verjonging, met het oog op de toekomst, maar ook met respect voor alles wat tot op heden is gerealiseerd.

Decentrale vernieuwing

Het besturen van een gemeente vraagt soms om lastige keuzes, maar ze zijn nog lastiger als deze zo ver afstaan van het bestuur, dat de keuzes niet meer herkenbaar zijn. We kiezen daarom ook voor samenwerking met andere gemeenten en niet voor herindeling. Want wij geloven niet in centrale sturing op afstand. Wij kiezen voor de kracht van elke kern. Een kracht die vooral van binnenuit moet komen. Van en door inwoners zelf. De ontwikkeling en inrichting van de dorpsplatforms (DOP's) en de veelheid van initiatieven die daaruit voortkomen zijn daar een mooie uiting van. DOS ondersteunt deze ontwikkelingen en kiest voor een beleid dat aansluit bij de behoeften van de Steinse inwoners en de mogelijkheden die een gemeente als de onze heeft. DOS stond en staat open voor verjonging en vernieuwing, ook in de wijze waarop politiek wordt bedreven. We geloven niet in verbaal wapengekletter en geklaag. Wij staan voor het aanpakken van problemen. En ja waar verantwoordelijkheid wordt genomen, worden ook wel eens fouten gemaakt. Dat is echter nog altijd beter dan roepen wat allemaal slecht gaat en vervolgens niet met oplossingen komen.

Kernbouwstenen

Gemeenschapszin is de pijler van onze politieke inzet. Wij noemen dat kernenbeleid. Dit beleid past perfect bij de realiteit in onze gemeente. Velen van onze bewoners zijn immers betrokken bij het vormgeven van de buurt, kern en gemeente. Vrijwilligerswerk, verenigingsleven en individuele lokale initiatieven voegen waarde toe aan de Steinse gemeenschap. Mensen die in elke kern belangrijke bouwstenen zijn voor wat wij noemen 'lokale kracht en kwaliteit'. Gedrevenheid, eigenwijsheid en eigengereidheid zijn karakteristieken die we in dit perspectief graag koesteren als basis voor steeds weer nieuwe inwonersinitiatieven. We zijn voorstander van het geven van ruimte voor en zeggenschap over keuzes die met betrekking tot een kern kunnen worden genomen. De komende jaren willen we een zogenaamde burgerbegroting gaan

invoeren waarbij gebieds- en opgavegericht gewerkt wordt en dit ook in de gemeentelijke besluitvorming tot uitdrukking te laten komen. De gemeente speelt daarbij vooral een ondersteunende en faciliterende rol. De gemeentelijke organisatie moet ten dienste staan van onze inwoners verenigingen en bedrijven en moet dat doen door een goede en correcte dienstverlening. We hebben ons doel bereikt als elke inwoner van Stein trots is op alles wat we samen tot stand brengen.

#beterlokaal

Onze verkiezingslogan is: '#BeterLokaal'. Wij houden vast aan onze verkiezingslogan van de afgelopen twee verkiezingen, een teken dat onze politieke inzet niet wezenlijk zal veranderen. #BeterLokaal omdat wij samen met de inwoners in elke kern in staat zijn de oplossingen voor dilemma's te vinden en te organiseren. Maar ook '#BeterLokaal' omdat wij niet gebonden zijn aan landelijke richtlijnen en/ of standpunten. Wij houden ons alleen bezig met de belangenbehartiging van de inwoners van de gemeente Stein. En tenslotte '#BeterLokaal' omdat DOS een vereniging is van mensen met hart voor de gemeenschap en maatschappelijke betrokkenheid. DOS heeft duidelijke opvattingen over wat in en door de gemeente gedaan en gelaten moet worden. DOS maakt die keuzes bewust, doordacht en op een transparante wijze. DOS is uniek; onze kandidaten op de kieslijst hebben afgesproken dat de gezamenlijk behaalde zetels in de Gemeenteraad zullen worden ingenomen door de mensen met de meeste voorkeursstemmen.

2. WONEN EN LEEF OMGEVING

De gemeente Stein is een gemeente waar het goed wonen is. Gevolg is dat er op dit moment voor sommige doelgroepen weinig geschikte woningen beschikbaar zijn. Om het woningaanbod afgestemd te houden op de vraag in de toekomst, zullen we pleiten voor een nieuwe Woonvisie Gemeente Stein met een concreet actieplan en een duidelijke doorkijk naar de toekomst. Een belangrijk aspect van de woonbeleving is de kwaliteit van de directe omgeving. Andere onderdelen in dit hoofdstuk zijn onder andere duurzaamheid, verkeer en mobiliteit, voorzieningen en accommodaties; elementen die in grote mate een bijdrage leveren aan het woongenot.

Wonen

DOS geeft uitvoering aan de vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg. In 2021 heeft hier een aanpassing op plaatsgevonden waardoor er weer meer ruimte is voor goede woningbouwplannen. We zullen dan ook inzetten op het faciliteren van woningbouwprojecten, waarbij goed

gekeken wordt naar de behoeften voor nu en in de toekomst. Door de vergrijzing van onze gemeente, zetten we in op levensloopbestendig bouwen maar ook jongerenhuisvesting blijft nadrukkelijk onderdeel van het woningbouwprogramma. Projecten zoals het CPO Meerdel dienen een vervolg te krijgen in andere kernen van onze gemeente. In overleg met de woningcorporaties ontwikkelen we een nieuwe Woonvisie Gemeente Stein. We hebben aandacht voor de huisvesting van doelgroepen, zoals jongeren, ouderen, kenniswerkers en statushouders. Voor een gezonde ontwikkeling van onze gemeente is het noodzakelijk dat met name voor jongeren, starters op de woningmarkt, geschikte huisvesting beschikbaar en bereikbaar is. Als jongerenhuisvesting niet door de markt wordt opgepakt dan nemen we nadrukkelijk een regierol en investeren we binnen wat mogelijk is als gemeente zelf hierin. De mogelijkheden van een huurkoop-constructie (eerst bijvoorbeeld 15 jaar huren en daarna de mogelijkheid om de woning te kopen) zal worden onderzocht.

Door versoepeling van de regels maken we het mogelijk dat leegstaande bedrijfspanden eenvoudig kunnen worden getransformeerd naar woningbouw. We ontwikkelen in de regio samen met de woningcorporaties een gemeentelijk woonbedrijf op dat antwoord geeft op krimp en demografische ontwikkelingen. (NB bij een gemeentelijk woonbedrijf worden particuliere woningen opgekocht en een tijdje verhuurd om ze vervolgens te kunnen slopen en ruimte te

maken voor nieuwe, meer op de toekomstige behoefte afgestemde woningen). In onze woonwijken is aandacht voor voldoende sport- en spelmogelijkheden voor jong en oud.

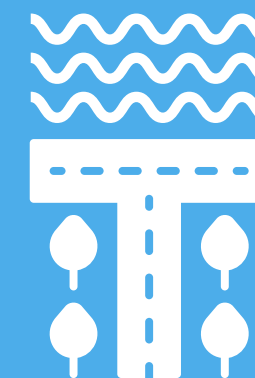
De gemeente Stein bevindt zich in een economisch dynamische omgeving. De komende tijd zal bedrijventerrein Chemelot en de Brightlands Chemelot Campus gaan groeien en dat betekent dat de gemeente Stein hierop moet anticiperen. Voorbeeld hiervan is Bramert Noord. Maar ook in onze andere dorpskernen en wijken, bijvoorbeeld in Kerensheide, zou hiernaar gekeken kunnen worden. Bij het verder ontwikkelen van onze woongemeente is het behoud en versterking van cultureel erfgoed een uitgangspunt. De Maasstijl (historische bouwstijl in een combinatie van mergel, baksteen en hardsteen) zou voor wat betreft nieuw- en verbouw maar ook de inrichting van de openbare ruimte daar waar dat kan, moeten worden ingevoerd.

Openbare ruimte en gebiedsgewijze aanpak

De afgelopen periode zijn er in de diverse kernen, straten en wijken opgeknapt via de zogenaamde gebiedsgewijze aanpak. Hierbij wordt het onderhoud van wegen, riolering, groen, verlichting, nutsvoorzieningen (gas, water en licht) etc. via een totaal integraal onderhoudsprogramma opgepakt. Wat DOS betreft moet de gemeente blijven inzetten op integraliteit. Bij een integrale gebiedsgewijze aanpak is het meenemen van sociale componenten zoals bijvoorbeeld woningbouwprogramma's, ontmoetingsplaatsen en eventuele herbestemming van gemeentelijke accommodaties essentieel. Een goed voorbeeld hiervan is het WijkActieProgramma Nieuwdorp, dat ook in andere wijken navolging zou moeten krijgen. Bij het herinrichten van onze woonomgeving staat het versterken van groen en groenstructuren voorop.

Herstel oude dorpskernen

In ons vorige programma hebben we reeds benoemd dat, in navolging van de gebiedsgewijze aanpak in de Maasband, zoveel mogelijk oude dorpshistorische elementen ook in andere dorpskernen doorgevoerd zouden moeten worden. We denken daarbij aan Catsop, Oud-Urmond, Oud-Stein en Oud-Elsloo. Financieel-technisch bleek dat in de voorbije periode niet haalbaar. Het blijft voor ons echter een belangrijk speerpunt in relatie tot leefbaarheid en aantrekkelijkheid van woongebieden. Door het opwaarderen van deze gebieden dragen wij, naast het verbeteren van de leefbaarheid, bij aan het versterken van het toeristisch recreatief profiel van onze gemeente. Om problemen met doorstroming en parkeren te beperken wordt de mogelijkheid van eenrichtingsverkeer en centraal parkeren nadrukkelijk bekeken.

Infrastructuur en mobiliteit

Stein is een bedrijvige gemeente, die liggend aan autowegen, spoor en Julianakanaal goed bereikbaar is. De bereikbaarheid van onze haven en industrieterreinen zijn

van groot belang om onze sterke economische positie te behouden. Om die situatie ook op langere termijn te kunnen garanderen blijven investeringen op het gebied van (verbetering van) infrastructuur noodzakelijk. We investeren daarom in rotondes rond het bedrijventerrein in Elsloo en de bereikbaarheid van Station Beek- Elsloo en het creëren van een snelfietsroute langs ons hoofd routenetwerk. Bij de doorontwikkeling van de Brightlands Chemelot Campus investeren wij samen met de regio in een Randweg Bramert Noord waardoor ons lokale wegennet zal worden ontzien. In navolging van andere gemeenten doen we onderzoek naar het terugbrengen van de snelheid in doorgaande straten, waarbij 30 km/uur het uitgangspunt

wordt. Daar waar dat kan, wordt parkeren in de openbare ruimte minder dominant en krijgt bij een herinrichting groen en verblijfsfunctie voorrang boven blik. Bij de herinrichting van het Dorine Verschureplein gaan we deze opgave samen met omwonenden en bedrijven aan.

De gemeente Stein behoort tot een van de meest verkeersveilige gemeenten van Limburg (bron: waarstaatjegemeente.nl). Dat komt doordat we de afgelopen jaren samen met onze inwoners volop gewerkt hebben aan de verkeers arrangementen. Deze verkeers arrangementen geven voor onze gehele gemeente aan wat de grootste knelpunten en verbeterpunten zijn. De uitvoeringsplannen voor de lange termijn worden de komende jaren programmatisch weggezet. Het spreekt voor zich dat werkzaamheden in de openbare ruimte op goede manier op elkaar worden afgestemd en dat de communicatie hierover aan de maat is.

Stein profileert zich steeds meer als fiets- en wandelgemeente. Daarbij hoort een nieuwe visie op de inrichting voor de fietser en wandelaar. In de komende periode zullen wij ons inzetten voor het inrichten van een aantal woongebieden en wegen waarbij de automobilist “te gast” is. Het wonen en leven in prettige en veilige omgeving staat daarbij centraal en is leidend. Bovendien kijken we naar een betere scheiding tussen recreatief fietsverkeer en wielrenners maar ook tussen voetgangers en fietsers, bijvoorbeeld door fietspaden aan de zijkant te voorzien van wandelstroken of het creëren van “trage paadjes” of het aangeven van gemarkeerde routes voor mountainbikers. Om recreatief verkeer beter de ruimte te geven, zouden een aantal (veld)wegen moeten worden afgesloten voor auto's.

Het onderhoud van de openbare ruimte blijft een punt van aandacht. De door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsnormen worden gehandhaafd met meer aandacht voor het toezicht op de werkzaamheden en het halen van de normen, waarbij bijzondere aandacht is voor de kwaliteit van trottoirs, fietspaden en voldoende zicht bij kruispunten. Dorpsschouwen met onze inwoners worden

in elke kern opgepakt om een goed beeld te houden. Eigen initiatieven van onze inwoners om een bijdrage te leveren aan het op orde houden van onze openbare ruimte, worden ruimhartig gefaciliteerd.

Onze gemeente wordt ingeklemd door Rijkswegen, Maas, spoorlijn en Julianakanaal. Dat maakt dat wij als gemeente de nodige geluid- en fijnstofoverlast hebben. Rijkswaterstaat is daarom een belangrijke partner voor ons. Aandachtspunt daarbij is dat verwachtingen van onze inwoners niet gelijk lopen met datgene waar wij als gemeente over gaan en waar Rijkswaterstaat over zou moeten gaan. Onderhoud van jaagpaden maar ook bruggen en viaducten laten te wensen over. We zullen blijven aandringen op het nemen van verantwoordelijkheid en het helder communiceren. Ten aanzien van de brug over het Julianakanaal in Urmond, die in 2025 moet zijn opgeknapt, zijn wij voorstander van een aanpak met een zo kort mogelijke volledige afsluiting met zo min mogelijk hinder voor onze inwoners. Het realiseren van een fiets- en voetgangersbrug over de Maas bij Meers blijft nog steeds ons streven maar als dat niet zou lukken, zouden we moeten inzetten extra veerpontjes.

Duurzaamheid en klimaatdoelstellingen

De kwaliteit van onze leefomgeving wordt ook bepaald door de wijze waarop wij met klimaat en duurzaamheid omgaan. Om de landelijke klimaatdoelstellingen in 2030 en 2050 te kunnen halen, streven wij naar een koploperspositie, waarbij we onze inwoners stimuleren en faciliteren. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat energietransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar moet zijn. Daar ligt een belangrijke taak voor de rijksoverheid. Het begint met besparen. Alle energie wat je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Het Huis van de Toekomst, Dubbel -Duurzaam, het zonnepanelenproject en de samenwerking met de WoonWijzerWinkel zijn goede voorbeelden om iedereen bewust te maken om iets aan

besparing en duurzaamheid te gaan doen. De gemeente Stein is koploper in Limburg waar het gaat om de kleinschalige opwek van zonne-energie op daken. Ruim 25 procent van onze inwoners doet daarmee al bewust iets aan duurzaamheid en alternatieve opwek van energie. Het zonnepanelen project zou in de gemeente Stein dan ook moeten worden omgezet in een energiebesparingsproject. In deze projectaanpak ligt de focus op burgerparticipatie. Maar er zijn meer kansen en mogelijkheden om onze gemeente duurzamer te maken. Voor de hand ligt, gezien onze ligging bij Chemelot, het gebruik van restwarmte via het groene net. Maar nieuwe technieken zullen ons gaan helpen om de doelstellingen te halen. De komende periode willen wij ons blijven inzetten op het initiëren en faciliteren van meer duurzaamheidsprojecten. Onze inwoners zullen financieel worden gestimuleerd om minder afval te produceren. Het nieuwe grondstoffen uitvoeringsplan zal gericht zijn op hergebruik en ons huidige milieupark zal worden omgevormd tot een grondstoffenpark om invulling te geven aan de circulaire economie.

Omgevingswet, omgevingskwaliteit en ruimtelijke ordening

Op 1 juli 2022 wordt landelijk de nieuwe Omgevingswet ingevoerd. De omgevingswet vervangt een veelvoud aan wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De invoering van deze wet heeft gevolgen voor ons allemaal. Doelstelling van de wet is om meer integraal en gebiedsgericht naar nieuwe ontwikkelingen te kijken, het voor inwoners en bedrijven eenvoudiger en toegankelijk te maken en het principe “ja tenzij” toe te passen. DOS onderschrijft deze uitgangspunten maar dat betekent voor de gemeente maar ook inwoners, bedrijven en instellingen een andere manier van denken en werken. Recentelijk heeft de gemeenteraad hierover participatiebeleid afgesproken met duidelijke uitgangspunten. Daarnaast is de omgevingsvisie vastgesteld waar op hoofdlijnen staat omschreven hoe

Danny Hendrix, lijsttrekker

de leefomgeving van onze gemeente er in de toekomst zou moeten uitzien. Tot slot is er door de regiogemeenten gezamenlijk een gebiedsvisie Chemelot en omgeving vastgesteld. Op initiatief van DOS heeft de gemeenteraad een belangrijk aanvullend hoofduitgangspunt ten aanzien van de fysieke leefomgeving vastgesteld namelijk dat alle toekomstige ontwikkelingen moeten gepaard gaan met een verbetering van de omgevingskwaliteit voor onze inwoners ten opzichte van de huidige situatie. Daardoor creëren we meerwaarde en brengen wij een betere balans aan tussen economische ontwikkeling enerzijds en natuur, landschap en prettig woon- en leefklimaat anderzijds. Bij de verder uitwerking van de omgevingswet op de schaal van onze gemeente, maken wij gebruik van de mogelijkheden die de wet ons biedt om hierin accenten te leggen.

Buitengebied en agrosector

Het buitengebied is van ons allemaal. We wonen, werken en recreëren er. Dat biedt uitdagingen, maar ook kansen. Een vitaal buitengebied kan niet zonder vitale agrosector. De belevingswaarde van het buitengebied is een groot goed, niet alleen voor de inwoners van de regio, maar ook voor toeristen die van ons platteland willen genieten. We onderschrijven als DOS de visie van de Limburgse Land- en tuinbouworganisatie die stelt dat de agrarische sector onderdeel van de oplossingen kan zijn voor uiteenlopende uitdagingen op het gebied van economie en klimaat, volksgezondheid en milieu, de arbeidsmarkt, zorg, infrastructuur of veiligheid in het buitengebied.

Samen met de agrarische sector werken we aan een plan om de schaarse beschikbare gronden duurzaam en toekomstvast in te richten. Grondclaims dienen zo veel mogelijk beperkt te worden en waar nodig wordt ingezet op multifunctioneel ruimtegebruik. Natuurinclusieve landbouw is een aanzienlijk onderdeel in de kringloopgedachte die de komende jaren een grote rol gaat spelen. Een optimaal beheer van de natuurlijke hulpbronnen die duurzaam is geïntegreerd

in de bedrijfsvoering zorgt voor ecologische functies en biodiversiteit.

Agrarische bedrijven zijn belangrijke natuurbeheerders en stoffeerdere van ons buitengebied. Wij faciliteren en ondersteunen deze taak.

We stimuleren innovatieve mogelijkheden voor ondernemers die experimenteren en ontwikkelen om te kunnen voldoen aan de wensen van de markt en de omgeving, of om hun bedrijf te verbreden en werken bij initiatieven volgens het “ja, tenzij” principe. Bij het zoeken naar ruimte voor duurzame energie opwekking zijn de ogen vaak op landbouwgrond gericht. We zijn vooralsnog terughoudend met duurzaamheidsprojecten die een claim leggen op vruchtbare landbouwgrond en stimuleren de opwek van energie op daken.

Verkeersveiligheid is iets wat ons allemaal aan gaat. Landbouwvoertuigen vragen hierbij om extra aandacht. Binnen de wettelijke mogelijkheden houden we bij herinrichtingen rekening met geschiktheid voor landbouwvoertuigen.

Accommodatiebeleid

We geven uitvoering aan het in 2019 vastgestelde accommodatiebeleid en werken aan een langjarige uitvoeringsagenda die inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen. Ook Stein heeft te maken met afname van het aantal inwoners. Toch is deze krimp niet zo sterk als een tijd geleden werd voorzien. Echter van groei is beslist ook geen sprake. Dat maakt soms keuzes noodzakelijk, ook sociaal maatschappelijk. Her en der krijgen verenigingen of instanties vanwege teruglopende ledentallen het moeilijk. Hoe ze daarmee omgaan is voor DOS primair een verantwoordelijkheid van de verenigingen en instanties zelf. Waar dit echter gepaard gaat met het afbouwen van het aantal gemeentelijke accommodaties heeft de gemeente wel een rol. DOS is er in dat geval voorstander van het volgen van de weg van de geleidelijkheid, overeenkomstig het natuurlijke proces. Kwaliteit van de leefbaarheid per kern en daarmee dus ook het

in standhouden van een aantal voorzieningen (mits reëel) blijft voor ons een uitgangspunt. We zien dat er in Stein en de diverse kernen sprake is van een groot aantal gemeentelijke locaties en voorzieningen. Via allerlei (ver) huurconstructies wordt daar gebruik van gemaakt. We zijn voorstander van het leggen van de verantwoordelijkheid bij gebruikers. Dat betekent dat wij ervoor kiezen om, waar het kan, gebouwen, inclusief beheer en onderhoud, over te dragen aan de gebruikers. Daarnaast willen we niet rendabele gebouwen gefaseerd afbouwen. Tot deze gebouwen behoren niet de kerkgebouwen. Daar heeft de gemeente in eerste instantie geen verantwoordelijkheid. Met uitzondering van de situatie wanneer deze gebouwen een hernieuwde bestemming krijgen en daarmee (mogelijk)deel gaan uitmaken van de sociaal maatschappelijke voorzieningen zoals de St. Jozefkerk in Kerensheide. De in 2022 af te ronden kerkvisie geeft verdere invulling aan hoe de Steinse gemeenschap omgaat met leegkomende kerkgebouwen.

Dat brengt ons bij de buurthuizen en MFC. Deze centra hebben we in elke kern. Echter de meeste centra kennen inmiddels een ondernemer-beheerder. Voor een ondernemer is het vaak niet rendabel om voor een eenvoudige activiteit met weinig opbrengst de deuren te openen. We zijn echter van mening dat we hier te maken hebben met maatschappelijke voorzieningen die er primair zijn voor onze inwoners. Vanuit die optiek zijn we voorstander om elke ondernemer-beheerder deels tegemoet te komen in de kosten, echter met de verplichting dat gebouwen open en toegankelijk zijn voor allerlei initiatieven.

Ook als deze economisch minder rendabel zijn. Een buurthuis en/of MFC dient primair een centrale ontmoetingsplek te zijn voor inwoners. Een plek waar mensen bij elkaar komen, waar het leuk is om te vertoeven en waar wellicht vanuit diezelfde ontmoeting een bijdrage kan worden geleverd aan de voorkoming van eenzaamheid.

Om verenigingen meer open te kunnen stellen voor wat betreft ontmoeten en

multifunctionaliteit willen we in de komende periode het paracommercieel beleid onder de loep nemen met het oog op de toegankelijkheid, bereikbaarheid en spreiding over onze wijken en kernen.

De corona pandemie heeft ons aangetoond dat een gezond binnenklimaat en ventilatie van onze accommodaties en scholen een belangrijke bijdrage kan leveren ter bevordering van onze gezondheid. In de komende periode willen wij graag een onderzoek doen dat specifiek een antwoord geeft op de vraag welke fysieke maatregelen we hiervoor moeten gaan uitvoeren. We maken daarbij gebruik van bestaande subsidiemogelijkheden.

Verenigingen in onze gemeente faciliteren we daar waar het gaat om gezamenlijke inkoop. We leggen daarbij verbindingen tussen de verenigingen en instellingen en de gemeente zodat schaalgrootte kan worden gecreëerd.

Op 1 juli 2022 wordt landelijk de nieuwe Omgevingswet ingevoerd. De omgevingswet vervangt een veelvoud aan wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De invoering van deze wet heeft gevolgen voor ons allemaal.

3. ECONOMIE EN WERKEN

Naast de grote gevolgen voor de volksgezondheid en ons dagelijks leven, heeft de coronacrisis ook een enorme impact op de wereldeconomie en daaruit voortvloeiend, op onze lokale economie. Het kabinet heeft miljarden beschikbaar gesteld om ontslagen en faillissementen te voorkomen. De bijdrage die lokale overheden kunnen leveren is bescheiden. Toch is de gemeente Stein meteen in actie gekomen en heeft een breed pakket aan lokale maatregelen geïntroduceerd. Daarnaast wordt het economisch beleid bijgesteld. En hoewel op dit moment alles in het teken staat van de ergste schade voorkomen, pleit DOS voor een herijking van het economisch beleid, dat gericht is op de middellange termijn en waarbij de focus ligt op de veranderende sociaal economische vraagstukken.

#bedrijvigheid

Gerichte ondersteuning voor de sterk geraakte sectoren

Aangezien niet alle sectoren even hard getroffen worden door de coronacrisis, pleit DOS voor lokaal maatwerk. Concreet betekent dit dat de sectoren horeca, (niet-dagelijkse) retail, leisure en cultuur lokaal maatwerk geboden wordt dat inspeelt op de behoeften van deze sterk geraakte sectoren. We zien mogelijkheden om hen bijvoorbeeld te faciliteren door ruimhartige interpretatie van bestaande vergunningen of het tijdelijk aanpassen van belastingen, waarbij de kracht benut wordt van de bedrijven die goed uit de crisis komen. Om dit te realiseren is optimaal accountmanagement en dienstverlening voor bedrijven en lokale ondernemers van belang.

Arbeidsmarktbeleid

DOS pleit voor het opstellen van concreet lokaal arbeidsmarktbeleid. Hierbij worden initiatieven die vraag en aanbod in een snel veranderende arbeidsmarkt bij elkaar brengt, gestimuleerd en gefaciliteerd. Samen met de accountmanager bedrijven, de beleidsmedewerker economie, VIDAR en het lokale bedrijfsleven worden meer initiatieven ontplooid om zoveel mogelijk mensen aan een baan te helpen. Hierbij geeft de gemeente het goede voorbeeld door garantiebannen/beschut we in te blijven vullen en werkervaringsplekken zoals bijvoorbeeld in het project Stein Schoon, te blijven faciliteren en waar nodig uit te breiden.

In sectoren als techniek en zorg zijn de komende jaren heel veel arbeidskrachten nodig. Als gemeente Stein kunnen wij ook een rol spelen in het faciliteren van bedrijven en instellingen die een antwoord bieden op dit vraagstuk, bijvoorbeeld door het promoten van de zogenaamde BeroepsBegeleidende Leerweg (BBL). Een BBL-studie betekent een combinatie van werken en leren, waarbij je in dienst bent van een erkend leerbedrijf.

Inspelen op ruimtelijk-economisch gevolgen van veranderende marktvaart is essentieel.

De niet-dagelijkse detailhandel, horeca en cultuurfuncties hebben het zwaar te verduren in de huidige situatie. De retail stond al onder druk en dit kan leiden tot leegstand in onze kernen. DOS wil dat de situatie nauwlettend gevolgd wordt en is voorstander om te investeren in ruimtelijke kwaliteit, oplossingen voor leegstand te zoeken, in samenwerking met het lokale bedrijfsleven, inwoners en verenigingen. Wellicht in een lokale uitwerking van de Detailhandelsvisie Westelijke Mijnstreek hiervoor noodzakelijk.

Verduurzaming van de economie

De corona-crisis kan ervoor zorgen dat bedrijven/ondernemers, door afgenomen investeringsruimte, de voorgenomen duurzaamheidsinvesteringen uitstellen. Dit is een risico en zal meegenomen moeten worden in het economisch beleid van de gemeente Stein. DOS wil blijven inzetten op het faciliteren van ondernemers op dit gebied.

In het algemeen wil DOS dat er snel onderzoek komt naar de mogelijkheden van het verruimen van de lokale steunmaatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Belastingkortingen en -vrijstellingen (OZB-, waterschaps-, toeristenbelasting en terrasleges) en uitstel van belastingen
- Opschaling van financiële steun aan zelfstandigen
- Extra accountmanagement en (online en fysieke) noodloketten voor ondersteuning op maat (met ondernemers-, werkgevers- en brancheverenigingen)
- Maatwerkoplossingen voor huur bij gemeentelijk vastgoed
- Extra lokaal en sociaal inkopen
- Marketing en promotie van lokale bedrijven/sectoren
- Horeca: verruimen terrasmogelijkheden, indien mogelijk
- Leisure en cultuur: compensatie evenementen, coulanceregelingen cultuursector

Middelen die hiervoor ingezet kunnen worden zijn de middelen die de gemeente ontvangt van het Rijk, maar ook kunnen ondernemers zelf de samenwerking zoeken met bijvoorbeeld het Ondernemersfonds. DOS is dan ook voorstander van het voortzetten van dit fonds, aangezien dit de mogelijkheid biedt om als vliegwiel te dienen voor initiatieven, zeker in het na-corona-tijdperk. Daarnaast moeten de middelen voor economische samenwerking in Zuid-Limburg voor het herstel van de lokale economie beschikbaar blijven om te kunnen investeren in concrete projecten en initiatieven.

Economie en bedrijvigheid lijken soms te conflicteren met een gezond woon- en leefklimaat. DOS zal voortdurend aandacht hebben voor een gezond evenwicht tussen de groei van bedrijvigheid en de effecten die dit kan hebben, bijvoorbeeld op het gebied van geluid, fijnstof en overige milieuaspecten. Net door deze balans te zoeken zijn we van mening dat de economie en leefbaarheid samen kunnen gaan.

Dienstverlening ondernemers

Door vroegtijdige afstemming van alle topics van ondernemers binnen de gemeentelijke organisatie, komt men tot een eenduidige en efficiënte samenwerking met ondernemers. De functie van de accountmanager bedrijven wordt daarbij nog meer een spilfunctie. De accountmanager bedrijven stemt af met ondernemers, maar ook met een bedrijventeam waarin ambtenaren uit de relevante taakvelden zaken op elkaar afstemmen. Daarnaast speelt de accountmanager bedrijven een belangrijke rol bij zowel duidelijke communicatie met ondernemers als bij het vroegtijdig in beeld

brengen van wensen en verwachtingen. Samen met de accountmanager bedrijven, Vidar en het lokale bedrijfsleven worden meer initiatieven ontplooid om zoveel mogelijk mensen aan een baan te helpen. Hierbij geeft de gemeente het goede voorbeeld door garantiebanen/beschut werken in te blijven vullen en werkervaringsplekken zoals bijvoorbeeld in het project Stein Schoon, te blijven faciliteren en waar nodig uit te breiden. DOS pleit voor een sterk economisch cluster binnen de gemeente Stein. Waarbij recreatie en toerisme onderdeel gaat uitmaken van het grotere taakveld Economie. Op deze manier is het cluster minder kwetsbaar en kunnen de uitdagingen die er nu liggen, integraal en voortvarend opgepakt worden. Dit is door de coronacrisis topprioriteit.

Innovatieve sociale dienst

Essentieel bij ondersteuning in het sociaal maatschappelijk verkeer is de Sociale Dienst. De afgelopen periode heeft de gemeenteraad besloten de taken van de Sociale Dienst onder te brengen bij VIDAR. Voor DOS betekent dit niet dat we de verantwoordelijkheid hiermee afschuiven. Wij blijven bewaken dat actief ingespeeld wordt, op de mogelijkheden die de Participatiewet biedt. Zeker nu de regering het mogelijk maakt om met minder regels meer te bereiken. De bijstand moet geen hangmat maar een vangnet zijn. Intensivering van het beleid om mensen weer aan de slag te krijgen (ook onze nieuwkomers, statushouders) is in deze onzekere economische tijden noodzaak. In de uitvoering van dit beleid hoort een Sociale Dienst die samen met de betrokkenen op zoek gaat naar de mogelijkheden om hun zelfredzaamheid te versterken. Naast het gebruik maken van de beschikbare regelingen en middelen willen wij ook dat op een creatieve en innovatieve wijze gekeken wordt naar mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren. Concreet betekent dit dat bijstandsgerechtigden en WSW-ers door scholing, opleiding en leer-werkplaatsen geholpen worden in het vinden van een arbeidsplaats. Goed sociaal economisch samenspel met de ondernemers in Stein is cruciaal hierbij. We beseffen dat we flink

moeten investeren, en dat de kost voor de baat gaat. We hanteren dan ook het standpunt dat er van vrijblijvendheid geen sprake meer kan zijn. Iedereen moet kunnen participeren.

Iedereen draagt bij

Deelname aan sociaal maatschappelijke activiteiten geldt ook voor mensen die om welke reden dan ook in een uitkeringssituatie zijn beland. Het feit dat je een uitkering krijgt is voor ons geen reden om niet deel te nemen aan het sociaal-maatschappelijk verkeer. We zijn voorstander om mensen met een uitkering activiteiten te laten verrichten die bijdragen aan en van nut zijn voor de kwaliteit van de leefomgeving van ons allemaal. Trots dat je op een of andere manier bijdraagt en je daarmee wellicht ook weer hernieuwde energie krijgt, doordat je 'ertoe doet' is voor ons een uitgangspunt voor alle uitkeringsgerechtigden.

DOS blijft zich inzetten voor

- **zowel de positie van de Steinse ondernemers als de gemeente t.o.v. de Chemelot campus versterken en meer te verbinden,**
- **kleinschalige economische initiatieven voor dagdagelijkse voorzieningen in de kleinere kernen mogelijk te maken,**
- **maatwerk voor steun en ondersteuning aan ondernemers die het hardst getroffen worden door de coronacrisis,**
- **het onderwijs, zowel primair als voortgezet te verbinden met ondernemend Stein,**
- **een gezonde balans tussen economische groei en leefbaarheid te bewaken.**

4. SOCIAAL- MAATSCHAPPELIJK

In een gemeenschap zoals Stein hebben we te maken met mensen die in verschillende levensfasen zitten en daarmee ook een grote verscheidenheid aan behoeften hebben. Deelnemen aan de samenleving waarbij iedereen op zijn of haar manier deel uitmaakt van het sociaal maatschappelijk verkeer is daarbij voor ons een uitgangspunt. Deelnemen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Soms is er extra ondersteuning nodig in de vorm van voorzieningen of professionele hulp. Waar nodig moet die extra steun geleverd worden. We willen dat iedere inwoner de steun krijgt die nodig is. Maar we mogen ook kritisch zijn. Immers de kosten in het sociaal maatschappelijk domein stijgen steeds verder. We vinden dat mensen uit Stein ook de morele plicht hebben om zelf na te gaan of ze een voorziening nodig hebben en deze dan ook op een actieve wijze benutten. In het kader van zorg willen we vooral investeren aan de voorkant. Dat wil zeggen dat wij inzetten op vroegtijdige signalering en het voorkomen dat problemen groter worden. Wij zijn voorstander van een vroegtijdige en actieve samenwerking met de huisartsen, die als vertrouwenspersoon van onze inwoners, vaak weten waar de nood zit. Daar zijn inmiddels stappen in gemaakt maar we zetten dit graag door.

In datzelfde perspectief zijn we voorstanders van heldere afspraken met zorgverleners en dienstverleners in het sociale domein. Te vaak zien we dat de oplossing en de daaraan gekoppelde aanpak uitgaat van wat de zorgverlener heeft te bieden en niet wat de individuele behoefte is van de hulpvrager. Te vaak zien we dat kinderen oneigenlijk lang in een hulptraject verblijven. Te vaak zien we dat de regels en de beleidskaders als uitgangspunt worden gehanteerd, waarmee de hulpvraag onvoldoende helder en soms de procedure soms onwenselijk lang duurt. Maatwerk vereist dat we de hulpvrager als uitgangspunt nemen en ook heel kritisch zijn op de hulpverlening, maar ook op de wijze waarop we zelf met regels omgaan. Niet voor niets hebben we recentelijk een motie geïnitieerd waarmee gevraagd wordt de doorlooptijd van WMO-voorzieningen in te korten.

Armoedebeleid

We willen aan de slag met een actief armoedebeleid. Niet dat we in Stein geen beleid hebben. Waar we ook hier op doelen is dat we de mogelijkheden van vroegsignalering maximaal benutten maar ook dat wij maximaal inzetten op preventieve middelen om armoede en de bijbehorende gevolgen te voorkomen. Armoede komt bij meer mensen voor dan wij vaak zien of denken. Eenmaal in een dergelijke situatie komt men vaak in vicieuze cirkel. Armoede zorgt voor veel stress. Dat moeten we zoveel als mogelijk voorkomen.

Mantelzorgers

Een bijzondere plek nemen voor ons de mantelzorgers in. Mantelzorgers worden in toenemende mate belast. Het is mooi te zien dat het ingezette beleid van de laatste jaren Stein "tot mantelzorg vriendelijkste" gemeente van Limburg heeft gemaakt. Dat wil echter niet zeggen dat we er al zijn. Zo zien we dat bijvoorbeeld in de komende planperiode het budget voor extra huishoudelijke hulp eindig is. We zijn voorstander om voor mantelzorgers een dergelijk systeem in stand te houden aangezien het de mantelzorgert ontlast van allerlei huishoudelijke taken. Tijd die de mantelzorgert daarmee overheeft voor andere taken. Mantelzorgers moeten soms geholpen worden, soms om hun hulpvraag te definiëren en soms door direct, stappen te maken in hun vraag. Snelheid en effectiviteit blijven van belang in de gemeentelijke organisatie. Het gemeentelijk "loket" dient dit als uitgangspunt te hanteren. De zorg en de bijbehorende belasting kunnen we niet wegnemen, maar dat kunnen we wel verlichten en bijzonder waarderen. We willen specifiek voor de mantelzorgers de subsidiemogelijkheden om deel te nemen aan verenigingen of evenementen, zodat zij daarmee ook de 'momenten voor henzelf' kunnen hebben handhaven en waar nodig uitbouwen.

Eenzaamheid

Onze bevolking vergrijst hetgeen gepaard

gaat met eenzaamheid van ouderen. Vanuit dat kader stimuleren we de initiatieven die vanuit dorpsplatformen of ouderenorganisaties worden genomen. We zijn voorstander bestaande en nieuwe initiatieven ruimhartig te steunen in de vorm van subsidies en/of ambtelijke ondersteuning. Jong en oud zijn geen gescheiden groeperingen. Zoals eerder in ons vorig verkiezingsprogramma opgenomen zijn we voorstander van de introductie van het IJslands model. Een model waarin jongeren gestimuleerd worden allerlei maatschappelijke activiteiten te verrichten waarvoor ze dan bijvoorbeeld worden beloond met een korting op het lidmaatschap van bijvoorbeeld een vereniging. Ons lijkt dit ook een prima middel om jongeren en ouderen meer bij elkaar te brengen, ontmoeting te stimuleren en daarmee ook eenzaamheid te verminderen. Waarom zouden jongeren ouderen niet een keer mee nemen naar een dagje van hun sportclub als voorbeeld. Waarom niet samen een middag knutselen, geïnitieerd en georganiseerd door een vereniging. Zomaar een tweetal voorbeelden.

Preventie en sport

We zijn voorstander van preventief acteren. Om die reden vinden we bewegen en gezond leven voor elke leeftijdscategorie van belang. We hebben niet voor niks de motie voor beweegtoestellen in de gemeente Stein geïnitieerd, die binnenkort ook zullen worden geplaatst. Dat kan echter nog veel beter. We willen dat Stein een groene en recreatieve gemeente is. Sport en actief zijn past daar prima in. Vanuit deze gedachte en vanuit de gedachte van ontmoeting zoals hiervoor beschreven willen we sportvereniging extra subsidiëren die speciaal voor de categorie 60+ actieve sport en doe activiteiten structureel organiseert.

Nieuwkomers

We hebben in Stein in toenemende mate te maken met een groep inwoners met een migratieachtergrond. Integratie is vaak een

moeilijk en langdurig proces, deels omdat de mensen de weg niet weten of dat ze de taal niet eigen zijn. Maar integratie is niet uitsluitend een thema voor de nieuwkomer of de gemeente. Het gaat ons allemaal aan. We willen verenigingen stimuleren om hier actief een bijdrage in te leveren. Dat zien we in de vorm van een “buddy systeem” waarbij in de vereniging een “buddy” zich ontfermt over de nieuwe inwoner en hem/haar op weg helpt om actief te participeren aan het sociaal maatschappelijk en culturele verkeer in Stein. Via ons subsidiebeleid kunnen op deze wijze extra middelen voor de vereniging/instelling worden gegenereerd. Daarnaast zou de gemeente meer betrokken moeten zijn bij de begeleiding van nieuwkomers. De informatievoorziening moet beter afgestemd worden op de behoeften van de nieuwkomer.

Stein telefoon

Tot slot kiezen we voor de instelling van de “Stein telefoon”. Hierbij doelen we op een telefonische hulp/verwijdsdienst in ons gemeentehuis waar inwoners direct terecht kunnen met een acute vraag. We willen dat de service in de gemeente Stein hoog is. Te vaak zien we dat onze inwoners niet goed weten waar de vraag gesteld moet worden of zien we dat procedures toch te ingewikkeld zijn. Deze dienst dient van maandagochtend tot vrijdagmiddag permanent bereikbaar te zijn. We zijn van mening dat een goede verwijzing en/of eerste lijnsondersteuning er tevens voor zorgt dat het ambtelijk apparaat minder belast wordt dan wel effectiever wordt.

Jongeren

Zoals gesteld hebben we te maken met een veelzijdige gemeenschap. Elke generatie, dus ook de jeugd, verdient daarbij de aandacht. Jeugd is overigens een ruim begrip. Voor dit programma willen we onderscheid maken in jongere kinderen en oudere jongeren. Ten aanzien van de eerste groep is het primaire aandachtsgebied van de gemeente vooral het onderwijs en vrije tijd. Voor de tweede

groep zijn vooral jongerenhuisvesting, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties van belang.

Jongeren en maatschappelijke ontwikkeling

Jongeren zijn de dragers van onze toekomst. Helaas moeten we constateren dat in de loop der jaren vele jongerenontmoetingsplekken zoals jongerencentra zijn verdwenen. Centra die niet alleen een gevoel van een ‘eigen plek’ gaven maar vaak ook een bron waren voor nieuwe ideeën, initiatieven en meningsvorming. Wij willen graag dat de Gemeente Stein de huidige wens van jongeren voor meer ruimte en invulling van vrije tijd gebruikt om het proces van ontmoeting en ideeënvorming te stimuleren. Dat kan bijvoorbeeld door aan elk Multifunctioneel centrum een jongerenontmoetingsplek te koppelen. Voorwaarde is wel dat het vooral gedragen wordt door de jongeren zelf. Ideeën en initiatieven door jongeren mogen wat ons betreft ruimhartig gestimuleerd en gefaciliteerd worden.

Onderwijs / Onderwijshuisvesting

Een belangrijke ‘drager’ van het sociaal maatschappelijk verkeer in een gemeenschap is de school, die uiteraard dient voor de ontwikkeling van de leerlingen, maar ook in nauw contact staat met de omgeving. Voor ons betekent dat ook dat in elke kern van onze gemeente in principe een school hoort te zijn, als het aantal leerlingen niet onder een bepaald minimum komt te vallen. We zullen bij het schoolbestuur Kindante (die feitelijk gaan over het wel of niet sluiten van scholen) aanklaarten dat zij zich hierop moeten instellen. Onze visie op onderwijshuisvesting is gebaseerd op ons kernenbeleid. Wij vinden dat het unieke van de gemeente Stein onder andere nog te vinden is in de dorpse saamhorigheid. Mensen kennen elkaar, zorgen voor elkaar, kinderen kunnen nog veilig op straat spelen en onderwijs dichtbij zorgt ervoor dat kinderen nog te voet of

op veilige afstand met de fiets naar school kunnen. Een samenlevingsgerichte school is voor ons deel van die samenleving.

DOS is in principe voorstander van het realiseren van kindcentra. Maar vooral vinden wij van belang dat scholen samenwerken met meerdere instanties, in het belang van de kinderen, ook als die niet op de locatie aanwezig zijn. “It takes a village to raise a child” Hiermee wordt bedoeld dat een kind de beste mogelijkheden krijgt om een gezonde volwassene te worden als de hele gemeenschap daar een actieve rol bij speelt. In Stein komen alle disciplines rondom een kind en het gezin samen en vormen een goed functionerend netwerk. Passend onderwijs, jeugdhulp en VVE zijn een gedeelde verantwoordelijkheid van verschillende partijen. De inhoudelijke samenwerking tussen scholen, jeugdhulp en gemeenschap moet bevorderd blijven, ook op het gebied van kunst en cultuur, muziek, sport en bewegen. Het recentelijk vastgestelde Integrale HuisvestingsPlan (IHP) voor scholen vormt de basis voor ons handelen in de komende jaren. Daarbij staan wij, naast het aan de maat maken van de school in Berg aan de Maas die in 2022 wordt uitgevoerd, voor de in het IHP gekozen prioritering om eerst de Groenewald en daarna de scholen in Urmond en Triviant in Stein aan te pakken. Niet alles kan tegelijkertijd opgepakt worden, ook vanwege de financiële consequenties. Maar daar waar de actualiteit erom vraagt, kan versnelling ingezet worden.

Kinderopvang wordt door de invoer van rijkssubsidies aantrekkelijker gemaakt voor werkende ouders. Dit zal de nodige consequenties hebben op de huidige locaties, ook in relatie tot onze kindcentra. We pleiten voor een nieuw plan waarbij de maatschappelijke en ruimtelijke aspecten inzichtelijk worden gemaakt en zodoende te kunnen anticiperen op deze veranderingen.

Jeugdzorg

Recent presenteerde “Het Vergeten Kind” het

onderzoek naar de ervaringen van jongeren in en na gesloten Jeugdzorg. De uitkomsten zijn schokkend. 84% van de kinderen heeft geen behandeling gekregen voor het verwerken van trauma's en 76% krijgt er psychische klachten bij. Kinderen die in de gesloten jeugdzorg verblijven, hebben vaak al jong traumatiserende ervaringen meegemaakt. Veel kinderen zijn thuis mishandeld en/of verwaarloosd. DOS ondersteunt het initiatief van “Het Vergeten Kind” dat de gesloten jeugdzorg op deze manier moet stoppen. Kinderen met dergelijke problematiek moeten kunnen rekenen op de juiste zorg en de mogelijkheid tot het volgen van het juiste onderwijs.

Verder pleit DOS voor het blijven monitoren van de maximale reistijden van het leerlingenvervoer. Lange reistijden veroorzaken bijkomstige problematiek bij toch al kwetsbare kinderen. Hier zou meer maatwerk mogelijk moeten zijn. Daarom zou leerlingenvervoer onderdeel moeten worden van het keukentafelgesprek bij indicering van Jeugdzorg in het algemeen.

Senioren

Speciale aandacht dient te worden gegeven aan de senioren. Immers door de vergrijzing neemt het aantal senioren relatief toe. DOS staat voor een integrale aanpak van seniorenbeleid. Van belang is dat senioren zelf direct betrokken worden bij het maken en uitvoeren van seniorenbeleid. Daarnaast zou dit beleid ook met senioren geëvalueerd moeten worden en daar waar nodig bijgesteld. Wij streven naar een leeftijdsvriendelijke gemeente. De kwaliteit van de leefomgeving van senioren wordt bepaald door andere behoeften. Denk daarbij aan bereikbaarheid en vervoer, aan woningen die passen bij elke levensfase en aan het stimuleren van activiteiten en evenementen waardoor onze senioren betrokken blijven bij de Steinse gemeenschap. De regionale bus (wensbus) is een goede en gewenste verbetering en moet in de komende jaren ook ondersteund blijven.

DOS wil zich ervoor inzetten dat er voldoende passende woningen voor senioren komen, en dat er eenvoudige procedures komen bij het kunnen krijgen van voorzieningen. Daarnaast zullen wij burgerinitiatieven voor alternatieve woonvormen stimuleren. Al deze elementen zijn van belang voor een goede ouderenzorg. Daarbij hoort overigens ook een heldere aanpak op het gebied van ouderen mishandeling en ontspoorde mantelzorg. De communicatie vanuit de gemeente moet begrijpelijk en toegankelijk zijn. In de visie voor dienstverlening van de gemeente Stein is al opgenomen dat diensten digitaal aangeboden worden, maar dat het ook, indien nodig, schriftelijk of persoonlijk kan. DOS vindt dat dit in de toekomst geborgd moet blijven. In het lokaal armoedebeleid moet er ook aandacht zijn voor senioren.

Inclusieve samenleving

In 2021-2022 mogen wij ons met trots de meest toegankelijke gemeente van Nederland noemen. Dat is, vooral dankzij ons inclusiepanel, een belangrijke erkenning en mijlpaal in de continue opgave om participatiedrempels in de samenleving te slechten en om ervoor te zorgen dat iedereen in de samenleving kan meedoen. Naast fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid betreft dit eveneens arbeid, onderwijs, wonen, goederen en diensten, verkeer en vervoer, zorg, ondersteuning, sport, cultuur en vrijetijdsbesteding. Kortom toegankelijkheid voor iedereen in alle facetten. Een grote gezamenlijke verantwoordelijkheid en wat ons betreft topprioriteit in de komende raadsperiode. DOS pleit ervoor dat de verbreding van de lokale inclusie-agenda met prioritering en in samenspraak met brede vertegenwoordiging van inwoners, bedrijven, scholen, verenigingen en zorg- & welzijnssector verder wordt uitgevoerd.

Stein als evenementen gemeente

Het coronavirus heeft de evenementen in Stein abrupt tot stilstand gebracht. We merken dat het niet door kunnen gaan van evenementen een wissel trekt op onze samenleving. Evenementen vormen een cruciale factor van verbinding in de Steinse maatschappij. Stein herbergt een veelheid aan evenementen (Conincx Pop, Urpop, Carnaval Mundial, Oogstdankfeest, Vrijheid Urmond, Braderie Stein, Steinder Oktoberfeest, Mosterdpop, garagesales etc.). DOS vindt dat we voorbereid zullen moeten zijn voor wanneer de evenementenbranche weer op volle stoom komt. Om die reden zijn we voorstander voor het verhogen van het evenementenbudget waarbij zowel bestaande als nieuwe initiatieven worden ondersteund. Daarnaast willen we dat de evenementen vanuit de gemeente mede in goede banen geleid worden. Discussies over vergunningen zoals in het verleden willen we niet meer. Met name kleinschalige activiteiten, die toch een verbindende rol in onze samenleving spelen, moeten zonder al te veel regelingen, opgezet kunnen worden.

Verenigingen als bouwsteen

Veel verenigingen hebben het de voorbije jaren moeilijk gehad. Immers elke vereniging draait op en door aanwezigheid van haar leden. Verenigingen zijn voor DOS ook deel van het culturele erfgoed en een belangrijk bouwsteen als het gaat over samenhang in de gemeenschap. Deze samenhang willen wij koesteren.

Wij stellen daarom voor om verenigingen te helpen hun ledenbestand weer op peil te brengen door een aantal stimuleringsmaatregelen:

- korting op lidmaatschap in het eerste jaar (25%) voor nieuw leden
- extra stimuleringssubsidie voor wervingscampagnes
- Extra subsidie voor nieuwe verenigingsinitiatieven

Cultureel Erfgoed ten dienste van Recreatie en Toerisme

Stein heeft een groot aantal plekken en objecten die ook door mensen van buiten de gemeente bezocht worden om drie hoofdredenen: recreatie, educatie en stilte. DOS vindt het belangrijk om deze toeristische mogelijkheden verder te ontwikkelen. Door de coronacrisis hebben we nog niet alle voorgenomen stappen kunnen maken. Wel is door de gemeente geïnvesteerd in het uitbouwen en vervolgens goed onderhouden van een netwerk van fiets- en wandelpaden. Door verbindingen te blijven leggen tussen waterrecreatie, natuurrecreatie, cultuurhistorie/musea, wandelen en fietsen met horeca, ontstaan nieuwe kansen. Stein herbergt in elke kern belangrijke gebouwen of landschapselementen die behoren tot het culturele erfgoed van onze gemeente. DOS wil dit graag behouden en waar nodig verder ontwikkelen. Dit mede in het kader van het genoemde toeristische perspectief. Een goed voorbeeld hiervan is de in ontwikkeling zijnde omgevingsvisie van Vrijheid Urmond die het zichtbaar maken van de oude haven beoogt. In de afgelopen periode is het erfgoedbeleid vastgesteld. DOS is echter voorstander van het uitbreiden van dit erfgoedbeleid. Ook cultuurhistorisch erfgoed zoals de geschiedenis en tradities van de duivenmelker of de muziek in Stein behoren hier namelijk toe. Van belang hierbij is ook dat de samenwerking tussen de verschillende organisaties die zich in de gemeente met erfgoed bezighouden, gestimuleerd en gefaciliteerd blijven. Op die manier kunnen de parels van Stein met elkaar verbonden blijven en hebben we iets te bieden. Een bijzonder aspect hierbij is, dat ook voor de eigen inwoners duidelijk moet zijn wat de waarde en uniciteit van deze parels is.

Ondernemers die een bijdrage willen leveren in het versterken van ons toeristisch recreatief profiel (Terras Maasoever, Brouwerij de Fontein, 't Bakkes Maasbendj etc) moeten daartoe de ruimte krijgen binnen wettelijke kaders. Ook dat draagt bij aan de leefbaarheid van onze gemeente. Daarbij

staat een zorgvuldig proces met omwonden en aandacht voor een goed woon- en leefklimaat voorop.

Kunst en cultuur

DOS onderschrijft het gemeentelijk beleid tot stimulering van de kunst als uitdrukkingsvorm en het toegankelijk maken voor een breed publiek. In Stein wordt kunst met een grote K en kleine k geschreven. Dit wordt tot uitdrukking gebracht door diverse organisaties die, in samenwerking met de gemeente Stein, op het gebied van kunst en muziek op hoog niveau actief zijn. DOS ondersteunt het voortbestaan van deze organisaties en is doordrongen van de bijdrage van kunst en cultuur aan de leefbaarheid van de woonkernen. Daarbij is DOS van mening dat de scholen gestimuleerd moeten worden tot activiteiten, waarbij leerlingen kennis kunnen opdoen van het lokale aanbod aan kunst en cultuur. De lokale steunmaatregelen met betrekking tot de coronacrisis moeten vooral ook ingezet worden om dit lokale aanbod te kunnen blijven waarborgen.

Recreatieve verbinding over de Maas

Een belangrijk project waarvan de haalbaarheid wordt onderzocht is de realisatie van een recreatieve verbinding met België waarbij een vaste oeververbinding via een fietsbrug, een waardevolle bijdrage zou kunnen leveren aan de aantrekkelijkheid van bestaande fietsroutes. De brug heeft een symbolische functie als landmark en als verbinder in het Maasdal en tussen de beide Limburgen. De brug leidt tot vergroting van de toeristische en economische kansen voor Stein maar ook voor de regio. DOS zal zich blijven inzetten voor de haalbaarheid van deze verbinding. Uitgangspunt voor DOS blijft de gerichtheid naar de Maas: 'Mèt de naas noa de Maas!'

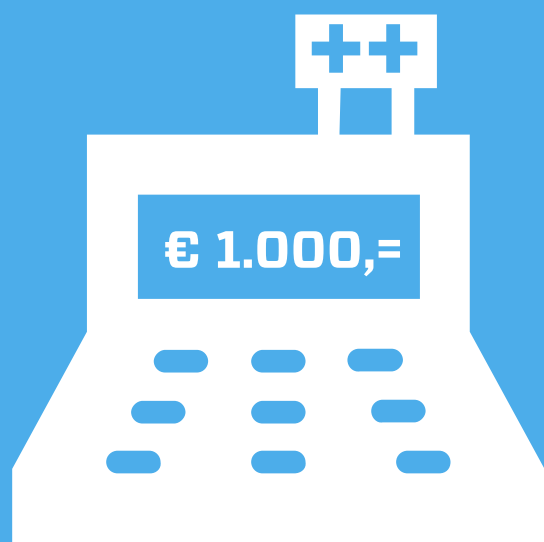
5. BESTUREN EN FINANCIËN

Financieel gezond

Dankzij het gevoerde financiële beleid van de gemeente Stein over de afgelopen periode, staan we er ook financieel goed voor. We willen dat onze financiële keuzes van vandaag goed zijn voor de dag van morgen. Onze financiële middelen zetten we in om maatschappelijke meerwaarde te creëren en dat betekent zo veel meer voor Stein dan alleen de inkomsten min de uitgaven. Wij willen blijven investeren in onze fysieke leefomgeving en in sociale en maatschappelijke voorzieningen in al onze kernen. DOS staat voor een overheid, die u als inwoner, de helpende hand reikt.

Stein staat voor belangrijke opgaven de komende jaren zoals de energietransitie, de verdere doorontwikkeling van het sociaal domein, demografie en de transformatie van de woningmarkt. De middelen voor deze transformaties zullen voor een belangrijk deel vanuit het gemeentefonds (rijksmiddelen) moeten komen. DOS ziet echter ook mogelijkheden om in gemeentelijke projecten te investeren met terugverdienmodellen (revolving funds). Een revolving fund neemt een plek in tussen subsidies en private investeringen en kan ingezet worden bij maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen die voor private partijen in eerste instantie niet interessant lijken maar maatschappelijk van betekenis zijn. Een fonds is in deze context een voor een bijzonder doel vastgelegde hoeveelheid kapitaal, een potje gelabeld geld. Een bijzonder kenmerk van een revolving fund is dat het potje zichzelf deels moet aanvullen. De besteding van het geld moet zorgen voor revenuen.

Personeel en interne organisatie extern gericht
De afgelopen periode is hard gewerkt om een organisatievernieuwing te bewerkstelligen. De gemeente Stein moet blijven investeren in haar personeel. Goed werkgeverschap is daar de basis van. De gemeente Stein biedt verder stage- en werkervaringsplekken aan in het kader van ruimte voor ontwikkeling. De gemeente richt zich op de behoeften van de inwoners, verenigingen en ondernemers. Deze complexe en persoonlijke dienstverlening vraagt om een actieve en meewerkende houding van professionele, betrokken medewerkers. DOS staat voor een slank, communicatief, daadkrachtig, integer en flexibel ambtelijk apparaat. DOS wil dat de inwoners, verenigingen en ondernemers kunnen rekenen op een goede efficiënte gemeentelijke dienstverlening waarbij begrijpelijke communicatie voorop staat. Zoveel mogelijk diensten worden digitaal beschikbaar gesteld waarbij onze rechten van data goed zijn beschermd.

Belastingen/lastendruk

Wij blijven, juist nu ten tijde van corona, kritisch naar de lastendruk van onze inwoners en ondernemers kijken. Onze inwoners en ondernemers hebben het al zwaar genoeg. Wij achten het van belang dat het gemeentelijke belastingbeleid wordt afgestemd op de ambities die de gemeente heeft, met oog voor de lastendruk van onze inwoners en ondernemers. Belastingen mogen alleen omhoog als dit de leefbaarheid ten goede komt. Ook dient dan expliciet zichtbaar te zijn waaraan dit geld wordt uitgegeven.

Algemene reserve

De afgelopen jaren is de algemene reserve (onze spaarpot) van de gemeente nagenoeg gelijk gebleven. Deze middelen kunnen we inzetten om financiële tegenvallers op te vangen en om te investeren in nieuwe programma's en/of aanpakken die kostenverlaging met zich meebrengen. DOS vindt dat de reserve een mogelijkheid is om

eventuele tegenvallers op te vangen. Mits besteed aan zichtbare en belangrijke doelen, mag de algemene reserve ook worden ingezet als financieringsmiddel om de grote vraagstukken van deze tijd aan te pakken.

Financiële positie

Voor een gezonde financiële positie van onze gemeente nemen we als uitgangspunt de eisen die onze toezichthouder, de Provincie Limburg, hieraan stelt. Dat maakt dat de netto-schuldquote en de solvabiliteitsratio die beiden een indicatie geven van wat we zelf als gemeente aan leningen hebben uitstaan belangrijk zijn maar niet leidend. De gemeente is geen spaarclub en investeert dan ook veel voor haar inwoners, ten einde dit het leefklimaat ten goede komt. Verder is DOS van mening dat er grip moet zijn op de kosten van het Sociaal Domein en dat de inkomsten hiervoor vanuit het rijk in evenwicht moeten zijn met de uitgaven.

Bestuurscultuur

De afgelopen periode heeft DOS ingezet op het verbeteren van de bestuurscultuur. Zo hebben we met de gemeenteraad gewerkt aan een nieuwe vergaderstructuur waarbij de inhoud centraal staat. Rust en stabiliteit in het gemeentebestuur hebben de afgelopen 4 jaar bijgedragen aan een focus om voor onze inwoners en bedrijven de goede dingen te doen. Van de meer dan 110 concrete beleidsvoornemens hebben we nagenoeg alles wat we hebben beloofd, ook kunnen realiseren. Of op zijn minst is er mee begonnen. Dat geeft vertrouwen aan onze inwoners. Er gebeuren veel goede dingen in onze gemeente maar het zit een beetje in onze aard om vooral de nadruk te leggen op de dingen die niet goed gaan. Wij staan echter voor het nog meer op een positieve manier naar buiten brengen van alle dingen die wel goed gaan in de gemeente Stein en ons niet kleiner te maken dan we zijn.

We willen nog meer af van het naar binnen gerichte politieke karakter en blijven ons inzetten om de kloof tussen inwoner en politiek te verkleinen. We zetten ons daarom in op het verder vormgeven van burgerraadplegingen, integrale wijkbudgetten waarbij bewoners van een wijk zelf bepalen wat er in hun wijk moet worden aangepakt. De DOP's kunnen hier een grote rol in spelen en dat zullen we zeker stimuleren. Maar ook niet georganiseerde inwoners, verenigingen en ondernemers mogen een grotere rol spelen bij de besluitvorming. De invoering van de nieuwe omgevingswet en het recentelijk vastgestelde participatiebeleid voor het fysieke domein vormen een prima uitgangspunt om participatie en gebieds- en opgavegericht werken nog nader uit te werken.

DOS streeft naar een constructieve samenwerking met alle politieke partijen waarbij op basis van goede zakelijke argumenten met elkaar wordt gedebatteerd en besluiten worden genomen. Daarbij hechten wij grote waarde aan integriteit, vakmanschap en gewoon 'gezond boerenverstand'. We leggen daarbij op een open en transparante wijze verantwoording af aan onze inwoners over gemaakte keuzes en besluiten. Doe wat je zegt, leg uit wat je doet en laat het zien.

Veiligheid

Onze veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor onze vrijheid. Stein is een relatief veilige gemeente. Toch horen wij veel van onze inwoners dat zij zich onveilig

voelen. Het is goed om de komende tijd aandacht te besteden aan de bestrijding van dit onveiligheidsgevoel. Dat kan door de zichtbaarheid van politie en BOA's te vergroten, maar ook door in de wijk het gesprek aan te gaan met onze inwoners. Wij zijn van mening dat ordehandhavers, inclusief de Buitengewone Opsporingsambtenaren (Boa's) vooral deel moeten uitmaken van het maatschappelijk verkeer. Wij zijn voorstander dat zij zoveel als mogelijk (ook fysiek) contacten onderhouden met de kernen en de wijken. Bij een kwalitatief goede woonomgeving horen voor ons ook veiligheid in de wijk en bestrijding van criminaliteit. Handhaving van de afgesproken leefregels is primair een verantwoordelijkheid van de inwoner zelf.

Communicatie

Onze wens blijft dat communicatie een rode draad is die door de haarvaten van iedereen in de organisatie moet stromen! Iedereen moet zich gehoord voelen bij contact met de gemeente en niet, zoals nog te vaak zowel verbaal alsook schriftelijk gebeurt, een standaard reactie krijgen. Dat is dan misschien wel juridisch juist of slim, maar niet menselijk of wenselijk of draagt niet altijd bij aan de behoefte van de vraagsteller.

Communicatie zou moeten zijn: als gemeente een goede dialoog hebben met je inwoner, je ondernemer of je vereniging. Samen zoeken naar een oplossing binnen de kaders van de wetten en regels of die nu nationaal, provinciaal of lokaal vastgesteld is. Niet iemand aan zijn lot over laten en alleen wijzen naar die wetten en regels, maar moeite doen om te zoeken naar hoe het wel zou kunnen. Dat zou in de haarvaten van elke bestuurder, raadslid en ambtenaar moeten zitten.

In onze ogen draagt dit enorm bij aan de verkleining van de gevoelde kloof tussen gemeente en inwoners. Want uiteindelijk zijn we er als gemeente voor en van diezelfde inwoner.

RAADZAAL →

SUCCESSSEN IN DE AFGELOPEN VIER JAAR

- Stabiele financiële positie,
- geïnvesteerd in de doorontwikkeling ambtelijke organisatie,
- revolving funds voor zonnepanelen en startersleningen,
- samenwerking in de westelijke mijnstreek, Middengebied en Zuid-Limburg geïntensiveerd,
- duidelijk belastingbeleid opgesteld,
- goede scores klanttevredenheidsonderzoek,
- aanpassing rioolheffing volgens principe vervuiler betaalt,
- uitbreiding boa-capaciteit,
- verplaatsen rotonde Steinderweg,
- gebiedsgerichte aanpak Urmond- Oost,
- doorontwikkeling woningsbouwplannen Kattetekop, Elckerlyc, Poolster, CPO Meerdel, Bramert Noord,
- vaststellen Erfgoedbeleid en bestemmingsplan Erfgoed
- onderzoek naar routes-rotonde businesspark,
- reconstructie Jurgenstraat,
- veilige fietsverbinding tussen Meers en Stein,
- opknappen bedrijventerrein Paalweg, opknappen van de weg van Elsloo naar Meers, optimalisering inrichten Kanaalboulevard Urmond,
- terugdringen van zwaar vrachtverkeer in dorpskernen,
- introductie van het ondernemersfonds,
- capaciteit accountmanager bedrijven uitgebreid,

- invulling van garantiebanen,
- de verbinding van Oud-Stein met het centrum zichtbaar en fysiek bewerkstelligt,
- Integraal Huisvestingsplan onderwijslocaties voor de komende jaren is vastgesteld,
- investeren in het schoolgebouw Avonturijn Berg a/d Maas,
- ruimhartig subsidiebeleid op het gebied van VVE en peuteropvang,
- verdere uitwerking van de gebiedsvisie havenplaats Oud-Urmond,
- meer toeristische promotie van onze gemeente, uitzichtpunten langs de maas gerealiseerd,
- er is een verenigingsloket geïntroduceerd met een verenigingsadviseur,
- meer kleinschalige evenementen komen nu ook in aanmerking voor subsidie,
- een betere en eerlijkere subsidieverordening,
- Steinerbos is uitgebreid en geüpgraded,
- Stein mantelzorgvriendelijkste gemeente,
- Stein meest toegankelijke gemeente,
- Elsloo top 5 mooiste dorpen van Nederland,
- er is een duurzaamheidsagenda opgesteld,
- het huis van de toekomst is gerealiseerd,
- invoering dubbel duurzaam,
- duurzaamheidsproject zonnepanelen...

SPEERPUNTEN 2022 EN LATER

Ons verkiezingsprogramma vertalen wij onder andere in de volgende concrete speerpunten voor de periode 2022-2026:

- Uitvoeren langetermijn maatregelen Verkeersarrangementen (Bergerstraat, Michiel de Ruyterstraat, rotondes Heerstraat etc)
- Rotondes BusinessParkStein
- Snelfietsroute Station Beek-Elsloo
- Sporttoestellen in de openbare ruimte
- Aanwijzen nieuwe gebieden Gebiedsgerichte Aanpak
- Herrinrichting omgeving Dorien Verschurenplein
- Gemeentelijk energiebesparingsproject en duurzaamheidsfonds
- Aansluiten op warmtenet met restwarmte Chemelot, Het Groene Net
- 30 km /uur (waar mogelijk) de norm voor wegen in de dorpskernen
- Ontwikkelen van geschikte en betaalbare woningen voor jong en oud
- Bramert Noord, Poolster, Elckerlyc en nieuwe plannen
- Duurzame oplossingen voor de Meersener Eindstraat-Kerkstraat
- Opstellen woonvisie: ontwikkelen huur-koop constructie voor woningen
- Ontwikkelen omgeving voormalige schoollocatie Meers
- Wonen in leegstaande panden toestaan
- Brug over het juliánkanaal in Urmond zo snel mogelijk en met de minste hinder
- Toekomstige economische ontwikkelingen alleen toestaan alsook de leefomgeving verbeterd wordt
- Herbestemming oude voetbalterreinen Meers
- Gezamenlijke inkoop van spullen voor verenigingen
- Uitvoeringsplan voor betere ventilatie gemeentelijke (school)accomodaties
- Stimuleren lokaal en sociaal inkopen door de gemeente
- Accountmanagement voor bedrijven vergroten
- Uitvoeringsprogramma voor tegengaan armoede
- Invoering Ijslands model (jong en oud helpen elkaar)
- Subsidiëren projecten tegen eenzaamheid
- Uitvoering geven aan de Jongerenvisie
- Uitvoeren huisvestingsplan scholen met renoveren school Berg aan de Maas, Groenewald, OBS De Maaskei en IKC DeTriviant
- Stimuleringsregeling voor deelname aan vereniging (korting lidmaatschap, wervingscampagnes en nieuwe initiatieven)
- Stimuleren ondernemerschap in kleinschalige toerisme en recreatie
- Aanleg brug over de Maas naar België (of anders extra veerpondjes)
- Uitvoeringsagenda inclusie op alle facetten doorvoeren
- Realiseren snelfietsroute en rotondes Businesspark Stein
- Aanpak Stationsomgeving Beek-Elsloo
- Aanwijzen en uitvoeren nieuwe gebieden Gebiedsgerichte Aanpak
- Verfraaien oude dorpskernen Catsop, Oud-Stein, Oud-Urmond en Berg aan de Maas
- Instellen inwoner begroting per kern
- Meer zeggenschap van inwoners over hun wijk en vroegtijdige inspraak
- Heldere communicatie: Doe wat je zegt, leg uit wat je doet en laat het zien.

dosstein.nl

Democratisch
Onafhankelijken
Stein

